

Stockholm den 18 januari 2021

Finansdepartementet
Dnr Fi2020/04059
103 33 Stockholm

KLYS synpunkter på delbetänkandet SOU 2020:50 Enklare skatteregler för enskilda näringsidkare

Presentation

KLYS utgör en samlad röst för Sveriges yrkesverksamma kulturskapare och företräder genom våra 14 medlemsorganisationer ca 30.000 enskilda kreatörer och konstnärer inom alla kulturområden; musik, bild/form, scenkonst, film, litteratur och journalistik. I princip alla dessa är frilansare i någon form och majoriteten driver eget företag, i första hand som enskilda näringsidkare. Enligt en rapport från Konstnärsnämnden från 2017 har drygt hälften av de yrkesverksamma kulturskaparna företagsformen enskild firma.

Det har under pandemin blivit allt tydligare att den grupp som valt att driva sin verksamhet som enskild firma är särskilt utsatt. De har i princip fallit utanför alla regeringens stöd- och krisåtgärder fram tills dess att omsättningsstödet för enskilda näringsidkare infördes i höstas. De har inte tillgång till s k korttidsarbete såsom egenföretagare med aktiebolag, de har svårt att få tillgång till a-kassa även med de lättnader som regeringen infört under pandemin, och de har inte i någon större utsträckning kunnat söka omställningsstöd, eftersom de har väldigt små fasta kostnader.

Att införa förenklingar och lättnader i skattereglerna för enskilda näringsidkare är därför mycket välkommet.

Inledning

KLYS driver sedan länge förenklingar och förbättringar i skattereglerna för frilansande kulturskapare, däribland enskilda näringsidkare. Vi har tagit del av det aktuella delbetänkandet och finner en del förslag som vi tillstyrker, medan det också finns förslag som är mindre bra för våra grupper.

Det finns också frågor som berör beskattning av enskilda näringsidkare som KLYS saknar i utredningen. Det gäller avdrag för arbetsrum i hemmet och för friskvård för enskilda näringsidkare. Frågan utvecklas nedan och i separat skrivelse till Finansdepartementet i april 2016. Vi uppmanar därför utredningen att ta upp dessa frågor i slutbetänkandet.

Förslag som KLYS välkomnar i utredningen

KLYS tillstyrker följande förslag:

- Att SGI-beräkning föreslås göras efter avsättning till bl a periodiseringsfonder, vilket ger enklare beräkning som också korrelerar med den period då motsvarande egenavgifter faktiskt betalas in.

KLYS – EN SAMLAD RÖST FÖR SVERIGES KULTURSKAPARE

Sveriges Författarförbund, Dramatikerförbundet, Svenska Journalistförbundet, Läromedelsförfattarna, Konstnärernas Riksorganisation, Svenska Tecknare, Svenska Fotografers Förbund, Föreningen Svenska Tonsättare, SKAP, Federationen Svenska Musiker, Teaterförbundet för scen och film, Sveriges Scenkonstregissörer, Oberoende Filmares Förbund, Unionen- fackklubben vid SR, SVT och UR

- Att negativ räntefördelning, som i många fall träffar fel, slopas
- Att kapitalunderlagets gräns för räntefördelning på 50.000 kr slopas
- Att värderingstidpunkten av kapitalunderlaget flyttas från beskattningsårets ingång till dess utgång (samma tidpunkt som för expansionsfond)
- Att räntefördelning beräknas *efter* avsättning till periodiseringsfond

Förslag som KLYS ogillar i utredningen

KLYS avstyrker följande förslag:

- Att återföring av periodiseringsfond ska göras efter avsättningen till densamma, eftersom detta ökar skillnaden i beskattning mellan enskild firma och aktiebolag.
- Att expansionsfonden slopas. Även om ganska få enskilda firmor inom vårt område nyttjar möjligheten, anser vi att mekaniken fungerar bra om företaget vill växa. Expansionsfonden har också stor betydelse idag för att skaffa arbetslokal i enskild firma.

Förslag som saknas i utredningen

KLYS har sedan många år tillbaka drivit frågan om rättvisare avdrag för enskilda näringsidkare när det gäller arbetsrum i hemmet samt friskvård. Våren 2016 sammanställde vi en skrivelse till finansdepartementet i saken (se bilaga) och fick träffa dåvarande statssekreterare för att beskriva problematiken. Inget har dock ännu hänt i frågan från regeringens sida sedan dess. Vi anser därför att **frågorna bör hanteras i den aktuella utredningen och lösas i det kommande slutbetänkandet.**

Schablonavdraget för arbetsrum i hemmet för enskilda näringsidkare har inte ändrats sedan 1990, då det fastställdes till 4000 kr för hyres- och bostadsrättslägenhet och 2000 kr för villa. Det är 30 år sedan och hyror och bostadsrättspriser har ökat mycket sen dess, inte minst i storstadsregionerna där många kulturskapare är bosatta. Detta innebär att enskilda näringsidkare som har arbetsrum hemma förlorar stora summor i avdragsrätt.

KLYS anser att det därför vore rimligt att i första hand tillåta att enskilda näringsidkare med kontor i egen bostad får göra avdrag för marknadsmässig hyra, i andra hand att höja beloppsgränserna i schablonavdraget för kontor i egen bostad. Det skulle innebära en förbättrad möjlighet för småföretagare dels att våga starta en verksamhet, dels att kunna fortsätta en verksamhet vars värde genereras av skapande av kultur och varor och tjänster på det kulturella området: såsom böcker, musikstycken, teaterpjäser, målningar etc. En sådan verksamhets främsta syfte är inte att öka lönsamheten i företaget för att så småningom kunna expandera verksamheten och inrätta den i en lokal.

Behovet av en förändring vad avser avdragsrätten för friskvård, arbetsglasögon mm är också stort. Att den som är anställd idag kan få detta som en skattefri löneförmån från arbetsgivaren och att den som driver sin verksamhet som aktiebolag medges avdrag leder till slutsatsen att **motsvarande avdragsrätt bör införas för företagare med enskild firma.** Idag upplever jurister i våra organisationer att det är närmast omöjligt att förklara denna skillnad för medlemmarna. Rätten till friskvård som löneförmån har ju också ett klart samhällsekonomiskt motiv och bör därför vara lika för alla som är yrkesverksamma.

KLYS – EN SAMLAD RÖST FÖR SVERIGES KULTURSKAPARE

Sveriges Författarförbund, Dramatikerförbundet, Svenska Journalistförbundet, Läromedelsförfattarna, Konstnärernas Riksorganisation, Svenska Tecknare, Svenska Fotografers Förbund, Föreningen Svenska Tonsättare, SKAP, Federationen Svenska Musiker, Teaterförbundet för scen och film, Sveriges Scenkonstregissörer, Oberoende Filmarnes Förbund, Unionen- fackklubben vid SR, SVT och UR

KLYS träffar gärna utredningen för att utveckla dessa två, inte minst av rättviseskäl, viktiga avdragsfrågor.

För KLYS

Ulrica Källén
Verksamhetsledare KLYS

KLYS – EN SAMLAD RÖST FÖR SVERIGES KULTURSKAPARE

Sveriges Författarförbund, Dramatikerförbundet, Svenska Journalistförbundet, Läromedelsförfattarna, Konstnärernas Riksorganisation, Svenska Tecknare, Svenska Fotografers Förbund, Föreningen Svenska Tonsättare, SKAP, Federationen Svenska Musiker, Teaterförbundet för scen och film, Sveriges Scenkonstregissörer, Oberoende Filmares Förbund, Unionen- fackklubben vid SR, SVT och UR

Alströmergatan 12, 7 tr, 112 47 Stockholm • klys@klys.se • www.klys.se